

Weten we om wie het gaat?

SCALIQ heeft onderzoek gedaan naar het signaleren van cognitief sterke, mogelijk hoogbegaafde, leerlingen. Hoe gaat het op dit moment met de signalering door leerkrachten en ouders, en welke variabelen hebben hier invloed op?

Wordt (hoog)begaafdheid beter herkend bij jongens dan bij meisjes? En hoe zit het met het signaleren van (hoog)begaafde kinderen die opgroeien in een kansarme omgeving?

Scan/klik op de QR-code voor de resultaten. Je vindt hier ook bronnen, tips en handvatten.

Verschillen in signalering door leerkrachten bij jongens en meisjes bij verschillende gemeten IQ intervallen

IQ in onderste 80%   IQ in bovenste 20%   IQ in bovenste 2%

Verschillen in signalering door leerkrachten bij kinderen uit gezinnen met een hoge of lage SES bij verschillende gemeten IQ intervallen

IQ in onderste 80%   IQ in bovenste 20%   IQ in bovenste 5%

ALLES MEE OF ALLES TEGEN?

Kans om door een leerkracht gesignaleerd te worden als mogelijk (hoog)begaafd bij een gemeten IQ van 130

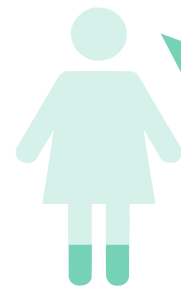
60%
Diederick

Jongen
Geboren in januari
Geen migratie achtergrond
NL als moedertaal
Geen lage SES

15%
Jalila

Meisje
Geboren in december
Niet-westerse migratie achtergrond
NT2 leerling
Lage SES

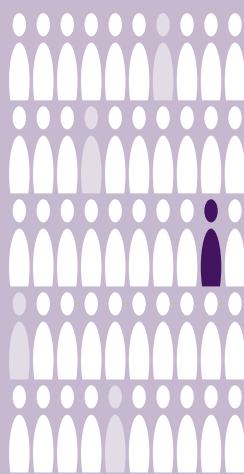
Weet wat je voor hen kunt doen!

Maar 2%...?

Ongeveer één op de 50 leerlingen heeft een meetbaar IQ boven de 130, een zeer hoge intelligentie. Dit is geen zwart-witte grens: een leerling met een IQ van 131 heeft niet heel andere behoeften dan een leerling met een IQ van 129.

Er is een grotere groep leerlingen waarvoor onderwijsaanpassingen wenselijk zijn.

Iedere (hoog)begaafde leerling is anders. Zij hebben allemaal hun eigen karakter, achtergrond, behoeften en interesses.

Altijd hoge cijfers?

- Leerlingen die goede cijfers halen zijn niet allemaal ook (hoog)begaafd.
- (Hoog)begaafde leerlingen halen vaak goede cijfers, maar niet altijd.

Voor goede cijfers zijn ook dingen zoals studievasthouding, taalbegrip en zelfvertrouwen nodig.

(Hoog)begaafde kinderen die (nog) geen goede resultaten halen hebben, net als alle kinderen, jouw hulp en vertrouwen nodig.

In overleg aanpassen loont

Passend onderwijs moet ervoor zorgen dat elk kind het beste uit zichzelf haalt. Scholen bieden extra hulp aan (hoog)begaafde leerlingen die dit nodig hebben. Het is belangrijk om samen met de leerkracht, het kind en de ouders te zoeken naar wat passend en haalbaar is voor alle partijen. Neem hierin ook de opvoedcontext mee.

Dat lijkt misschien veel extra werk, maar een kind dat passend onderwijs krijgt zal beter in zijn of haar vel zitten. Door aan te sluiten bij de behoeften van leerlingen wordt gezorgd voor een optimale (identiteits)ontwikkeling en welbevinden. Dat vertaalt zich in prettiger gedrag in de klas en betere schoolresultaten.

Gelijke kansen?

De kans dat een (hoog)begaafde leerling gesignaleerd wordt is niet voor elk kind even groot. Bij onder andere meisjes en kinderen van ouders met een laag inkomen wordt een hoge intelligentie minder vaak herkend.

Gebruik daarom, naast observaties en jouw expertise als leerkracht, ook objectieve en passende instrumenten zoals taal-onafhankelijke screeners en toetsen.

"De informatie uit de screening was voor ons het kantelpunt om twee leerlingen wél door te laten gaan naar groep 3, terwijl dat zonder de screening misschien niet het geval was geweest"

Gré van Pelt, Directeur
OBS De Tweesprong

Versnellen?

Versnellen kan een goede interventie zijn voor (hoog)begaafde leerlingen. Onderzoek laat zien dat dit veilig en effectief is, zolang aan drie voorwaarden is voldaan:

- Er zit geen broer(tje) of zus(je) in de klas waar het kind in zit of de klas waar het naartoe gaat.
- Het kind heeft een IQ van minimaal 115.
- Het kind is het eens met de versnelling (nadat het goed is ingelicht en weet wat de bedoeling is).

"Ik ben goed in voetballen en zwemles. En in rekenen: 100 plus 100 is 200. Ik reken graag, maar het mag nog niet van de juf. Alleen spelen."

Nuh, 5 jaar

Praat mét mij

Praat niet alleen over, maar vooral ook met een kind. Spreek grotemensentaal! Vermijd verkleinwoordjes en gebruik een normale intonatie.

Werk top-down: benoem eerst het doel en daarna de strategie om het doel te behalen.

Geef kinderen ruimte om te kiezen, binnen duidelijke kaders.